

Peter Hocken, *Azusa, Rome, and Zion. Pentecostal Faith, Catholic Reform, and Jewish Roots*, Eugene (Oregon, USA): Pickwick Publications 2016, ss. 231.

Zdaniem ks. Petera Hockena, trzy wielkie dary Ducha Świętego objawiły się z mocą w XX wieku: ruch zielonoświątkowy (i odnowa charyzmatyczna), ruch ekumeniczny i Żydzi mesjańscy. Książka *Azusa, Rome, and Zion*, czyli *Azusa, Rzym, Syjon* (Azusa – nazwa ulicy w Los Angeles, gdzie w 1906 roku miał miejsce praktyczny początek przebudzenia zielonoświątkowego) jest historyczną, teologiczną i duchową refleksją nad tym działaniem Ducha Świętego w najnowszych czasach. Pokazuje jak żywe doświadczenie tych darów stanowi wyzwanie dla koncepcji teologicznych i jak sprzyja dążeniu do jedności chrześcijan. Hocken jest jednocześnie teoretykiem i praktykiem, umie powiązać ze sobą analizowane zjawiska jako uważny czytelnik „znaków czasu”.

Tytułem przykładu wskażemy tylko na jeden rozdział pt. *A Second Paradigm Change for Catholic Ecumenism* (s. 176-188), czyli *Druga zmiana paradygmatu katolickiego ekumenizmu*. Hocken stwierdza w nim, że pod rządami papieża Franciszka ma miejsce druga zmiana wzorca katolickiego podejścia do jedności chrześcijan. Pierwsza zmiana paradygmatu została zapoczątkowana przez o. Paula Couturiera (1881–1953) w latach dwudziestych i trzydziestych XX w., a następnie wyartykułowana przez II Sobór Watykański II. Polegała ona na przejściu od eklezjocentryzmu, czyli jedności chrześcijan rozumianej jako powrót do Kościoła katolickiego, do chrystocentryzmu, czyli ekumenizmie opartym na przemianie serca, na chrześcijanach i chrześcijańskich wspólnotach upodabniających się coraz bardziej do Chrystusa. Druga zmiana paradygmatu dokonana została przez papieża Franciszka. Polega ona na dodaniu akcentu pneumatologicznego i egzystencjalnego: otwartość na „niespodzianki” Ducha Świętego i na konieczność, by każdy chrześcijanin miał żywy kontakt z Jezusem owocujący jego naśladowaniem i dzieleniem się przeżywaną wiarą. Papież najpierw patrzy na ludzkie serca i pyta: „Czy znają Jezusa?”, „Czy dają świadectwo Jezusowi?”, „Czy wychodzą na świat z misją?”, „Czy przejawiają życie i dynamizm Ducha

Świętego?” Wynika stąd kolejna zmiana metody ekumenicznej, w której punktem wyjścia jest aksjomat wyrażony przez papieża Franciszka w *Evangelii gaudium*: „Realia są ważniejsze od idei” (EG, 231nn). W powyższym ujęciu, począwszy od Jezusa, Ducha Świętego i braterskiej komunii, uwaga skupia się na dziele Ducha Świętego, dziele, które w teologii sakramentalnej wyrażono jako *res sacramenti*, duchową łaskę, która jest zapośredniczana przez sakramenty i dla której są one sprawowane. Tę nowość, którą – zdaniem ks. Hockena – można postrzegać jako wkład ruchu charyzmatycznego na rzecz jedności chrześcijan, moglibyśmy nazwać „ekumenizmem ochrzczoneym w Duchu”.

Książd dr Peter Hocken – ur. 1932, – prezbiter diecezji Northampton (Anglia). Nauczał teologii moralnej na Oscott College w Birmingham (1968-1976). Od 1971 aktywny członek odnowy charyzmatycznej; w latach 1976-1996 wyjechał z Anglii, aby dołączyć do wspólnoty Mother of God, Washington DC. Teolog i historyk katolickiej odnowy charyzmatycznej i ruchu zielonoświątkowego. Zajmuje się problematyką pneumatologiczną, eklezjologiczną i ekumeniczną. Zaangażowany w dialog z Żydami mesjańskimi. Od 2002 rezyduje w Austrii. Wielokrotnie gościł w Polsce na zaproszenie Katolickiego Stowarzyszenia *En Christo* w Lanckoronie oraz Fundacji 24/7 (Warszawa, Wrocław). Na język polski zostały przetłumaczone następujące książki Petera Hockena: *Przecieranie nowych dróg. Dokąd Duch Święty prowadzi Kościół?*, Katowice 2009; *Wielki plan Boga. Zgłębianie tajemnicy Chrystusa*, Katowice 2009; *Pięćdziesiątnica i Paruzja. Wezwani do jednej nadziei!*, Kraków 2015.

Ks. Sławomir Pawłowski SAC